

Pošto se ni vlasnici ribolova, a ni seljaci ne brinu za riblju mlad, sve više svake godine smanjuje se brojno stanje odrasle ribe. Da povećaju riblji prinos u oba revira, namjeravaju seljaci zgraditi branom vezu između Križa i Rešeta. Time bi spriječili da suvišna voda iz Rešeta otiče preko Križa u Karlovcu. Voda bi ostala od mosta kod nasipa do Rešeta, gdje bi padala preko brane u ponor. Tako bi nastalo kod Križa stalno jezerce, veliko oko 400 m² i tu bi se sklonio sav mlad riba, koji inače pogine od suše u tom dijelu jezera.

Poslije prevrata su očistili i produbili ždrijela, osobito sistem Nart i Svinjske jame te su snizili i raširili Male i Velike Karlovice. Tako su požurili odticanje niske vode, koja je ranije radi previsokog položaja ždrijela sporije oticala. Isto tako su izgradili od Donjejezerskog sela

sve do Goričice dugi nasip sa cestom i mostom kroz Stržen.

Time je udovoljeno želji pojedinih posjednika, namjesto da bi najprije sveopću korist postigli. Ovakvo reguliranje ima na žalost osim dobrih, još i mnogo slabih posljedica. Uspjeh toga nepromišljenoga pokušaja je ovaj: U koliko je nekoliko lokalnih interesenata kod Cerknice u boljem položaju, u toliko isto ili još više su slabije prošli posjednici u Planini kod Rakeka. Gospodarska korist je u cijelosti izgubljena.

Nekadanje riblje bogatstvo je danas već potpuno zatrto. Prvo i glavno načelo je i mora ostati, da se spriječi pogibanje milijonskih količina ribljeg mlada, što je jedino uspješno sredstvo da se postigne očekivani porast ribe za slijedećih poplava.

S a J a d r a n a

VAL STUDENI I UGIBANJE RIBE U JADRANU.

Početak januara ove godine zabilježile su dnevne novine da je na Hrvatskom Primorju u vrijeme jakog vala hladnoće, koji je nastupio na prelazu stare godine u novu, more izbacilo veće količine mrtve ili omamljene ribe na površinu ili na obalu i da su je stanovnici u tim krajevima jednostavno sabirali.

Tačno pred 10 godina, 1928 god., nastupio je bio sredinom februara također upravo neobično jak val studeni. U Crikvenici se bilježilo tada —18° C, dok se inače za najhladnijih redovnih zima termometar tu rijetko spušta na —6° C. Sredinom marta 1928 godine opazio se isti slučaj stradanja ribe osobito uz istočne obale Krka, Raba i Paga i naročito jako oko Jablanca. Među ribom, koja je tada lebdila omamljena ili mrtva pod samom površinom mora, prevladavale su naročito fine obalne vrste: zubaci, lubini, komarče, kantari i salpe, a nalazili su se i kovači, a od beskraljeznjaka sipe, koje su dapače iznosile čitavu jednu trećinu te neobične lovine. S izuzetkom sipa, koje su stradale u neobično velikim količinama, nije se moglo opaziti da bi koja od

spomenutih vrsta riba bila stradala u količinama nerazmjernim odnosima količina, u kojima se love redovnim ribolovnim sredstvima. Težina nastradalih sipa kretala se od ¼ — 1 kg po komadu, a ulovilo se i nešto bobića ili sipica, t. j. malih vrsta sipa. — Svu tu ribu i sipe naši su primorci lovili jednostavno ručnom mrežicom, jankom ili još jednostavnije — rukom. Preko same Crikvenice i Kraljevice prevezeno je bilo kroz ciglih par dana za Sušak i Rijeku preko 12.000 kg tako ulovljene ribe i sipa. Kolike su dakle količine bile u našim krajevima ukupno na taj način ulovljene, moglo se je tek približno nagadati, a kolik je još bio mortalitet neiskorišćenih količina, ne da se gotovo ni slutiti. Do iste je pojave tom prigodom bilo došlo i uz talijanske obale gornjeg Jadrana; i tu su također pale žrtvom u prvom redu sipe, a zatim veliki zubaci i kovači. Rak, škamp, tom prigodom kod nas nije stradao, barem koče nisu ulovile mrtvih primjeraka, iako ga se razmjerno malo lovilo (zakopao se možda dublje u mulj. Radi pojačane ponude preprodavači su tada sipe plaćali na Sušaku po 2—4 din, a navedenu ribu 4—8 din po kg.

Dr. T. Š.